

نتایج سفر اسلام کریم اف به باکو

با توجه به سیر تحولات قفقاز و بحران جدید این منطقه، نه تنها بر پیچیدگی های معادلات سیاسی کشورهای دو سوی خزر افزوده، بلکه اهمیت سفر اسلام کریم اف به جمهوری آذربایجان را دو چندان کرده است

سرویس آذربایجان/خبرگزاری آران
خبرگزاری آران /سرویس آذربایجان : اسلام کریم اف رئیس جمهورازبکستان در راس یک هیات عالی رتبه دولتی طی روزهای 11 و 12 سپتامبر 2008 برابر با 21 و 22 شهریور 87 بنا به دعوت الهام علی یف رییس جمهور آذربایجان به باکو سفرکرد.

به گزارش خبرگزاری آران به نقل از ایراس ، سخنگوی دفتر ریاست جمهوری ازبکستان گفت: در جریان این دیدار مسائل توسعه و تعمیق روابط همکاری های دوجانبه میان دو کشور، مسائل مهم منطقه ای و بین المللی مورد بررسی قرار گرفت.

در پایان سفر دو روزه اسلام کریم اف به باکو،هفت سند همکاری میان این کشور و جمهوری آذربایجان امضاء شد. این اسناد شامل همکاری جمهوری آذربایجان و ازبکستان در عرصه های حفاظت از محیط زیست، دانش فنی اطلاع رسانی، حمل و نقل ریلی، امور بازرگانی و مالیات، تبادل اطلاعات و فناوری های ارتباطاتی حفظ اطلاعات محرمانه، تقویت همکاری های علمی و فرهنگی می باشد.

نوع اسناد امضا شده میان رهبران دو کشور نشان میدهد که اراده سیاسی دو طرف بر توسعه همکاریهای زیست محیطی، فنی، حمل و نقل و بازرگانی، تبادل اطلاعات و تقویت همکاریهای علمی و فرهنگی قرار گرفته است. ظاهراً رهبران ازبکستان و جمهوریآذربایجان همکاری تجاری، بازرگانی و نیز تقویت مناسبات علمی و فنی را پیش زمینه ایبرای بسط و گسترش مناسبات سیاسی واقتصادی تشخیص داده اند. بویژه که تاپیش از این،رویکرد دو طرف به همکاری در قالب تحکیم و تقویت همکاریهای منطقه ای و درچارچوب ساختارهای منطقه ای نظیر اتحادیه گوام تعریف و تنظیم شده بود. اکنون ازبکستان بطوررسمی از اتحادیه غربگرای گوام خارج شده و پس از یک وقفه دوساله، مجدداً به همکاری در زمینه های مختلف اقتصادی و بازرگانی و فنی با جمهوری آذربایجان روی آورده است. در واقع تا پیش از این، مناسبات دو کشور براساس ملاحظات سیاسی، منطقه ای و بین المللی و نیز جهت گیریهای یکسان در سیاست خارجی تعریف شده بود.

بنظر می رسدآکنون تنها نیازهای اقتصادی و ضرورت توسعه همکاریهای علمی، فنی و اقتصادی سبب بازتعریف مناسبات تاشکند و باکو شده است. این موضوع بویژه از آن جهت حائز اهمیت است کهحداقل در مسیر تحولات سیاسی جاری منطقه ای و بین المللی، ازبکستان دیگر در طیف کشورهای غربگرا قرار ندارد. تاشکند اکنون به یک بازیگر فعال در ساختارهای منطقه ای نظیر سازمان همکاری شانگهای و نیز جامعه کشورهای مستقل مشترک المنافع و ساختارهایبزرجمجموعه جامعه همسود به رهبری مسکو تبدیل شده است و جمهوری آذربایجان همچنان سیاست خارجی خود را حول محور همکاری با غرب و آمریکا بنا کرده است و بر اساس آنحرکت می کند. از این رو آنچه توجه محافل سیاسی را بخود جلب کرده این است که سفراسلام کریم اف به باکو پس از اجلاس اخیر سران کشورهای عضو شانگهای درتاجیکستان ونیز اجلاس سران شورای سازمان امنیت جمعی جامعه کشورهای مستقل مشترک المنافع درروسیه، انجام شده است.

با توجه به سیر تحولات قفقاز و بحران جدید این منطقه، نه تنها بر پیچیدگی های معادلات سیاسی کشورهای دو سوی خزر افزوده، بلکه اهمیت سفر اسلام کریم اف به جمهوری آذربایجان را دو چندان کرده است. لذا برخی معتقدند بعید نیست که کریم اف حامل پیام رهبران مسکو برای باکو بوده است. هرچند که طی روزهای اخیر مقامهای روسی و آذری در سطوح مختلف با یکدیگر دیدار و گفتگو کردهاند. اما رئیس جمهوری ازبکستان می تواند حامل پیام احتمالی مقامهای روسی به مقامات آذری باشد. جدادشدن ازبکستان از اتحادیه گوام و استقبال مسکو و دیگراعضای جامعه مستقل مشترک المنافع از این اقدام ازبکستان و همچنین هشدار به باکو برای خارجشدن از جرگه کشورهای حامی سیاستهای غرب می تواند بخشهایی از پیام غیر رسمی رهبرانکرملین به باکو توسط رهبری تاشکند باشد.

برخی ناظران معتقدند استقبال باکواز رهبری ازبکستان را باید در قابلیت های تاشکند در بازار انرژی در سطح منطقه وجهان جستجو کرد. آذربایجان بی میل نیست که همچنان در مسیر اجرای طرحها و پروژه هایانتقال انرژی گاز پیشنهادی غرب، گام بردارد و برای نیل به این منظور، دیپلماسی فعالی را آغاز کرده است. سفر اخیر رئیس جمهوری ترکمنستان به باکو و اکنون سفر رئیس جمهوری ازبکستان به جمهوری آذربایجان می تواند در رقابت اعلام نشده باکو و مسکو،برای ایفای نقش فعال در بازار انرژی منطقه، نوع جدیدی از همکاری را میان کشورهایدارای منابع و ذخایر گاز در دو سوی خزر بوجود آورد.

بویژه که رویکرد مجددامریکا به ازبکستان و سفر مقامات عالی رتبه سیاسی و نظامی واشنگتن به تاشکند به منظور جلب نظر مقامات ازبکستان به گسترش و تعمیق مجدد همکاری های این کشور باآمریکا و افزایش تحرکات آمریکا و اروپا در تسریع فعال شدن خط لوله انتقال نفت و گازاز مسیر آذربایجان به غرب نیز می تواند انگیزه مناسبی برای رهبران تاشکند برایانجام این سفر باشد. بر این اساس سفر اخیر رئیس جمهور ازبکستان به جمهوری آذربایجان را می توان نوعی رصد و ارزیابی ازبکستان از تحولات سیاسی، اقتصادی و امنیتی منطقه،به منظور دور نماندن از قافله و روند حوادث و تحولات منطقه دانست. شرایطی که به رغم همه معادلات جاری سیاسی و اقتصادی و نیز بحران های منطقه ای، تاشکند و باکو را به همکاریهای فنی واقتصادی ترغیب می کند.

پایان پیام.